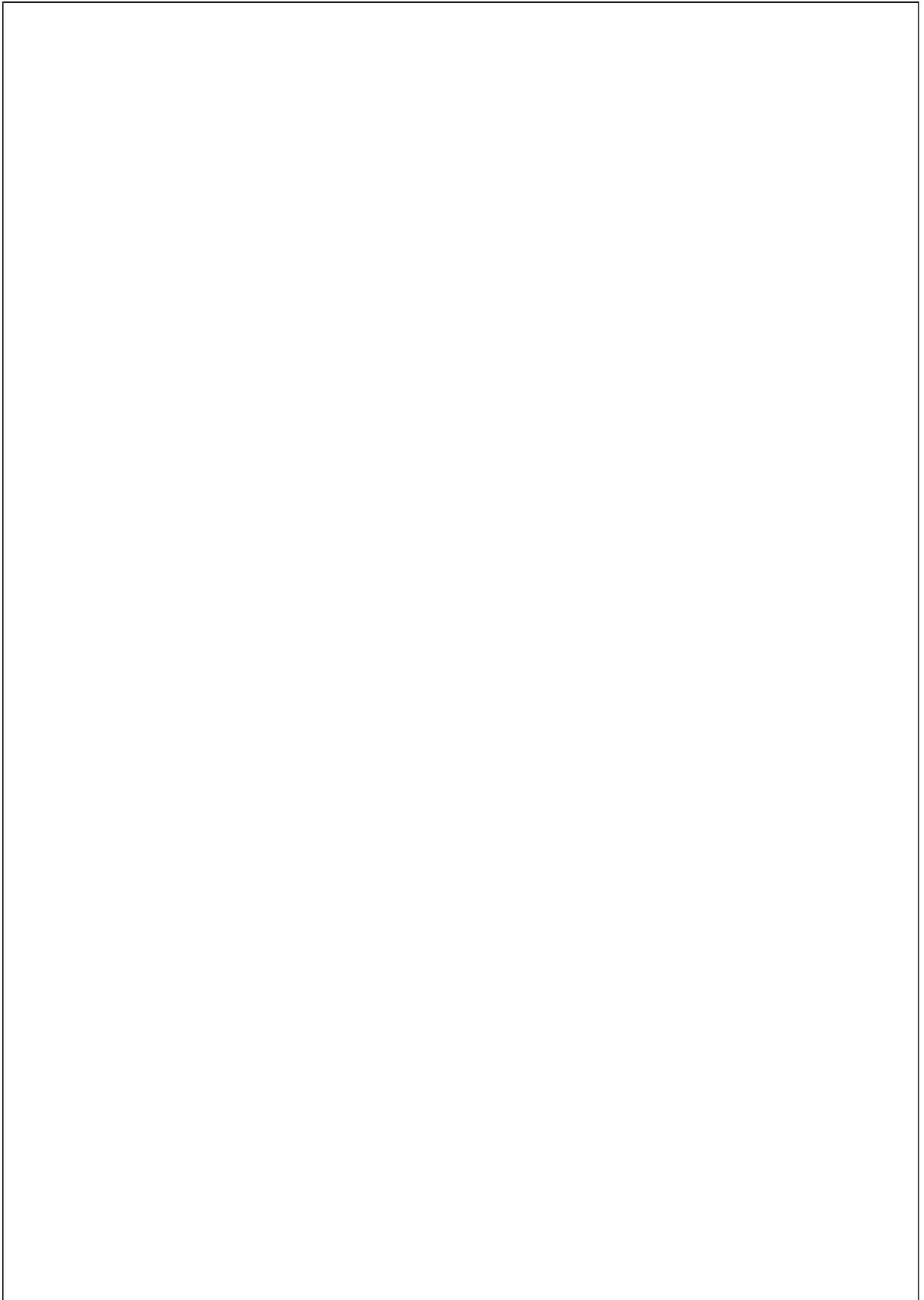

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/203637,Ewa-Wojcicka-Epidemia-ospy-we-Wroclawiu.html>
27.02.2026, 00:47

[Następny](#)

[Powrót](#)

Ewa Wójcicka: Epidemia ospy we Wrocławiu

15 lipca 1963 roku we Wrocławiu wprowadzono stan pogotowia przeciwepidemicznego na skutek pojawienia się choroby zakaźnej zwanej ospą prawdziwą, znanej również jako ospa naturalna lub czarna (Variola Vera).

15.07.2026

[Epidemia Nauka](#)

Do pierwszego zachorowania na ospę prawdziwą doszło już wcześniej. Chorym „0” był ppłk Bonifacy Jedynak, oficer Służby Bezpieczeństwa, który pod koniec maja wrócił z podróży służbowej z Azji. Wykazywał on objawy grypopodobne: gorączka, bóle mięśni. Dodatkowo na ciele pojawiła się wysypka.

Na podstawie pobranej próbki krwi oraz po konsultacji z Zakładem Medycyny Tropikalnej w Gdańsku zdiagnozowano u pacjenta malarię. Jedynak po kilku dniach opuścił szpital. Niestety nieznana choroba wkrótce zaczęła rozprzestrzeniać się na osoby z personelu szpitala oraz niezwiązane z placówkami medycznymi.

Zaraza

17 lipca 1963 r. w stolicy Dolnego Śląska wprowadzono stan epidemii. Zamknięto szpitale: MSW przy ul. Ołbińskiej, miejski przy ul. Rydygiera i zakaźny przy ul. Piwnej, a kwarantanną objęto szpital miejski im. Neugebauera. Chorych przewożono do tzw. szpitali ospowych w Szczodrem, utworzono też rezerwową placówkę w Prząśniku koło Wrocławia oraz izolatoria, m.in. na Psim Polu i na Praczech Odrzańskich.

Ograniczono wjazd i wyjazd z miasta dla osób nieszczepionych, zakazano sprzedawania wody sodowej z saturatorów, zamknięto kąpieliska, a w urzędach oraz instytucjach zaczęto stosować chloraminę, służącą do dezynfekcji. Wprowadzono również wymóg okazywania świadectwa szczepień oraz witania się bez podawania rąk.

Zainicjowano akcję szczepień ochronnych, obejmującą nie tylko województwo wrocławskie, ale również katowickie oraz opolskie. Zamknięto dla małego ruchu granicznego i turystycznego przejścia graniczne z Czechosłowacją oraz NRD.

Za nieprzestrzeganie nakazów groziła kara grzywny, kolegium, a nawet 15 lat pozbawienia wolności. Cała sytuacja, dodatkowo potęgowana przez brak informacji ze strony władz, wywołała u wrocławian przerażenie.

17 lipca w „Słowie Polskim” ukazał się lakoniczny komunikat Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej Prezydium Rady Narodowej miasta Wrocławia na temat sytuacji w mieście. Co ciekawe, mimo zagrożenia, władze nie odwołały uroczystości planowanych na 22 lipca z okazji Narodowego Święta Odrodzenia Polski.

Bilans nieszczęścia

Tajemnicza choroba, która okazała się być ospą prawdziwą, zwaną również czarną ospą, została

zdiagnozowana właściwie przez dr. Bogumiła Arendzikowskiego, pracującego w Miejskiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu.

► [Czytaj więcej na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Nauka

Artykuł